

การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการตามประกาศ ก.พ.อ. (ฉบับที่ ๒) ๒๕๕๐ (ผศ., รศ., ศ.)

กรณีการแปลความ “งานวิจัย” ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ทองใบ สุดชารี^๑*, Ph.D.

^๑รองศาสตราจารย์ คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

*Corresponding Author. E-mail address: tsudcharee@yahoo.com

ความนำ

การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ดำเนินการตาม ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผศ., รศ., และ ศ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้หารือกับ ศาสตราจารย์ ดร.ประมวล ตั้งบริบูรณ์รัตน์ ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ประจำ ภาควิชาเคมี มหาวิทยาลัยมหิดล และเป็นเมธีวิจัยอาวุโสของ สกว. โดยได้หารือเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ในระหว่าง การเชิญมาบรรยายเรื่อง “เทคนิคการเขียนข้อเสนอการวิจัย เพื่อรับทุนวิจัยจาก สกว.” ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตลอดจนการสอบถาม และการสืบค้นจากเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการขอ กำหนดตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยในระบบเก่า เช่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้ข้อสรุปตรงกัน คือ การเสนอผลงานทาง วิชาการ กรณีของ “งานวิจัย” เสนอได้ ๒ รูปแบบ คือ (๑) รายงานการวิจัย (ฉบับสมบูรณ์) หรือ (๒) บทความวิจัย

จากการรับรู้ประเด็นใหม่ข้างต้น (ความรู้ใหม่ของผู้เขียน) เป็นแรงบันดาลใจให้ผู้เขียนเสนอ บทความนี้เพื่อแลกเปลี่ยนกับเพื่อนคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และท่านที่สนใจในการพัฒนาผลงานทาง วิชาการสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน และการเสนอขอ กำหนดตำแหน่งทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีของเราที่มีการชะลอตัวอย่างรวดเร็ว นับตั้งแต่การ ประกาศ ก.พ.อ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งผลพวงทั้งหมดนี้ จะมีสาเหตุมาจากการทำงานวิจัยที่ไม่ถึง เกณฑ์คุณภาพ หรืออาจจะเป็นเพราะวิธีการขอ กำหนดตำแหน่งที่พวกเราเข้าใจไปเองว่า จะต้องส่ง งานวิจัยฉบับสมบูรณ์เท่านั้น แต่เมื่อได้ศึกษาในทางลึกลับพบว่า ในส่วนของงานวิจัยนั้น สามารถส่งได้ทั้ง งานวิจัยฉบับสมบูรณ์ หรือบทความวิจัย โดยผู้เขียนขอ นำเสนอแนวทางของการขอ กำหนดตำแหน่งทาง วิชาการของมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นกรณีศึกษาประกอบการเพิ่มทางเลือกให้เพื่อนคณาจารย์ สำหรับ การขอ กำหนดตำแหน่งทางวิชาการในโอกาสต่อไป

หลักเกณฑ์ของ ก.พ.อ. ในส่วนของงานวิจัย

เมื่อพิจารณาจาก เอกสารแนบท้าย (ก.พ.อ. ๐๓) ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ พิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผศ., รศ., และ ศ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ในส่วนของข้อ ๖ คำ

จำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตามระดับคุณภาพ ซึ่งผู้เขียนขอนำมาทบทวนซ้ำ (พิจารณาภาคผนวก ๓, ๔, ๕) ดังนี้

คำนิยาม ของ “งานวิจัย”

ก.พ.อ. นิยามว่า “ผลงานทางวิชาการที่เป็นงานศึกษาหรืองานค้นคว้าอย่างมีระบบด้วยวิธีวิทยาการวิจัยที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล คำตอบ หรือข้อสรุปรวมที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเอื้อต่อการนำวิชาการนั้นไปประยุกต์ ” จากนิยามจะพบว่า งานวิจัยเป็นผลงานวิจัยที่คณาจารย์ทุกท่านได้ทำมาโดยตลอด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชา

รูปแบบ ของ “งานวิจัย”

ก.พ.อ. กำหนดว่า รูปแบบของงานวิจัย อาจจัดได้เป็น ๒ รูปแบบ ดังนี้

๑. รายงานการวิจัย ที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์และชัดเจนตลอดทั้งกระบวนการวิจัย (Research Process) อาทิ การกำหนดประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ การทวาระรณกรรมปริทัศน์ สมมติฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การพิสูจน์สมมติฐาน การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลสรุปผลและให้ข้อเสนอแนะ การอ้างอิง และอื่นๆ

๒. บทความวิจัย ที่ประมวลสรุปกระบวนการวิจัยในผลงานวิจัยนั้น ให้มีความกระชับและสั้น สำหรับการนำเสนอในการประชุมทางวิชาการ หรือในวารสารทางวิชาการ

จะเห็นว่า ก.พ.อ. ได้กำหนดรูปแบบของงานวิจัยไว้ตั้งแต่ต้น แต่พวกเราเข้าใจไปเอง (หรืออาจเข้าใจผิดเฉพาะผู้เขียนก็ได้ว่า งานวิจัยจะเสนอได้เฉพาะงานวิจัยฉบับสมบูรณ์) จึงไม่ได้ให้ความสนใจ “บทความวิจัย ” โดยจะต้องนำเสนอในการประชุมทางวิชาการ (Symposium) หรือในวารสารทางวิชาการที่มีผู้เชี่ยวชาญในทางวิชาการแต่ละสาขาวิชาเป็นผู้ประเมิน (Peer Review)

การเผยแพร่งานวิจัย

ก.พ.อ. ได้กำหนดวิธีการเผยแพร่งานวิจัยในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

๑. เผยแพร่ในรูปของบทความวิจัยในวารสารทางวิชาการ ทั้งนี้วารสารทางวิชาการนั้น อาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน

๒. เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความวิจัยในรูปแบบอื่นที่มีการบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพ

๓. นำเสนอเป็นบทความวิจัยต่อที่ประชุมทางวิชาการ ซึ่งภายหลังจากการประชุมทางวิชาการ ได้มีการบรรณาธิการและนำไปรวมเล่มเผยแพร่ในหนังสือประมวลผลการประชุมทางวิชาการ (Proceedings) ของการประชุมทางวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ

๔. การเผยแพร่รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่มีรายละเอียดและความยาว ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิและแสดงหลักฐานว่าได้เผยแพร่ไปยังวงวิชาการและวิชาชีพในสาขาวิชานั้น และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศอย่างกว้างขวาง

เมื่อได้เผยแพร่ตามลักษณะข้างต้นและได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “งานวิจัย” นั้นแล้ว การนำ “งานวิจัย” นั้น มาแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใด ส่วนหนึ่ง เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ และให้มีการประเมินคุณภาพ “งานวิจัย” นั้นอีกครั้งหนึ่งจะกระทำไม่ได้

ในส่วนของการเผยแพร่งานวิจัย แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการได้เผยแพร่งานวิจัยนั้นแล้ว และได้มีการนำไปประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการ และคณะกรรมการประเมินผลงานทางวิชาการ จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ การได้ประเมินระดับคุณภาพของงานวิจัยแล้ว ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการจะนำไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการใหม่อีกครั้งไม่ได้

ลักษณะคุณภาพของ “งานวิจัย”

ก.พ.อ. กำหนดลักษณะคุณภาพของงานวิจัย ที่จะต้องมีคุณภาพถึงเกณฑ์ที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการได้ มีระดับคุณภาพ ๓ ระดับ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตำแหน่งทางวิชาการว่าเป็น ผศ. หรือ รศ. หรือ ศ. และยังต้องพิจารณาประกอบด้วยว่า วิธีการขอตำแหน่งทางวิชาการใช้ “วิธีปกติ” หรือ “วิธีพิเศษ” ซึ่งรายละเอียดศึกษาได้จากสาระสำคัญใน ประกาศ ก .พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผศ., รศ., และ ศ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ส่วนลักษณะคุณภาพของงานวิจัยทั้ง ๓ ระดับ ก.พ.อ. ได้กำหนดไว้ดังนี้

ระดับดี เป็นงานวิจัยที่มีกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนถูกต้องเหมาะสมในระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางวิชาการหรือนำไปประยุกต์ได้

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้อง

๑. เป็นผลงานที่แสดงถึงการวิเคราะห์และนำเสนอผลเป็นความรู้ใหม่ที่ลึกซึ้งกว่างานเดิมที่เคยมีผู้ศึกษาแล้ว

๒. เป็นประโยชน์ด้านวิชาการอย่างกว้างขวางหรือสามารถนำไปประยุกต์ได้อย่างแพร่หลาย

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้อง

๑. เป็นงานบุกเบิกที่มีคุณค่ายิ่ง และมีการสังเคราะห์อย่างลึกซึ้งจนทำให้เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Body of Knowledge) ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างชัดเจน เป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิงถึงอย่างกว้างขวางในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ และ/หรือระดับนานาชาติ

โดยสรุป ก.พ.อ. ได้นิยามความหมาย รูปแบบ การเผยแพร่ และกำหนดลักษณะคุณภาพของงานวิจัยไว้ชัดเจน แต่ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการ (ผู้เขียนบทความนี้) เข้าใจคลาดเคลื่อนในเรื่องของรูปแบบงานวิจัยที่ใช้ประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการ เพราะเข้าใจเพียงว่า “งานวิจัยจะต้องนำเสนอเฉพาะงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เท่านั้น ส่วนบทความวิจัย เป็นการเผยแพร่งานวิจัยตามข้อกำหนดของ ก.พ.อ. จะนำมาใช้ประกอบในการขอตำแหน่งทางวิชาการไม่ได้” ความเข้าใจคลาดเคลื่อนนี้มีมายาวนาน แต่ความจริงแล้ว ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการยังสามารถเสนอบทความวิจัย

ประกอบการขอกำหนดตำแหน่งได้อีก ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้เขียนใคร่นำเสนอกรณีการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยมหิดล ประกอบการแลกเปลี่ยนทางวิชาการในลำดับต่อไป

การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยมหิดล

จากการศึกษาจากเอกสารที่นำเสนอเป็น PowerPoint ของ คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยมหิดล “เรื่อง การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ สภามหาวิทยาลัยมหิดล” ในการประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องมหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๐ ณ สำนักงานอธิการบดี และเอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง “การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ตามข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยมหิดล” (ข้อมูลจัดเตรียมสำหรับบุคลากรคณะวิทยาศาสตร์) วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ ณ ห้อง K๑๐๒ เอกสารนี้เผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต และกระบวนการขอตำแหน่งทางวิชาการ ตลอดจนแผนภูมิต่างๆ ผู้เขียนนำมาจากเอกสารฉบับนี้ ส่วนสาระสำคัญที่จะนำเสนอให้ท่านที่สนใจได้ศึกษา มีดังนี้

กระบวนการขอตำแหน่งทางวิชาการ

คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยมหิดล ได้นำเสนอกระบวนการขอตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ไว้เป็นแผนภูมิ และเรียกว่า “วิธีการ” ดังแผนภูมิที่ ๑

การประเมินผลการสอน

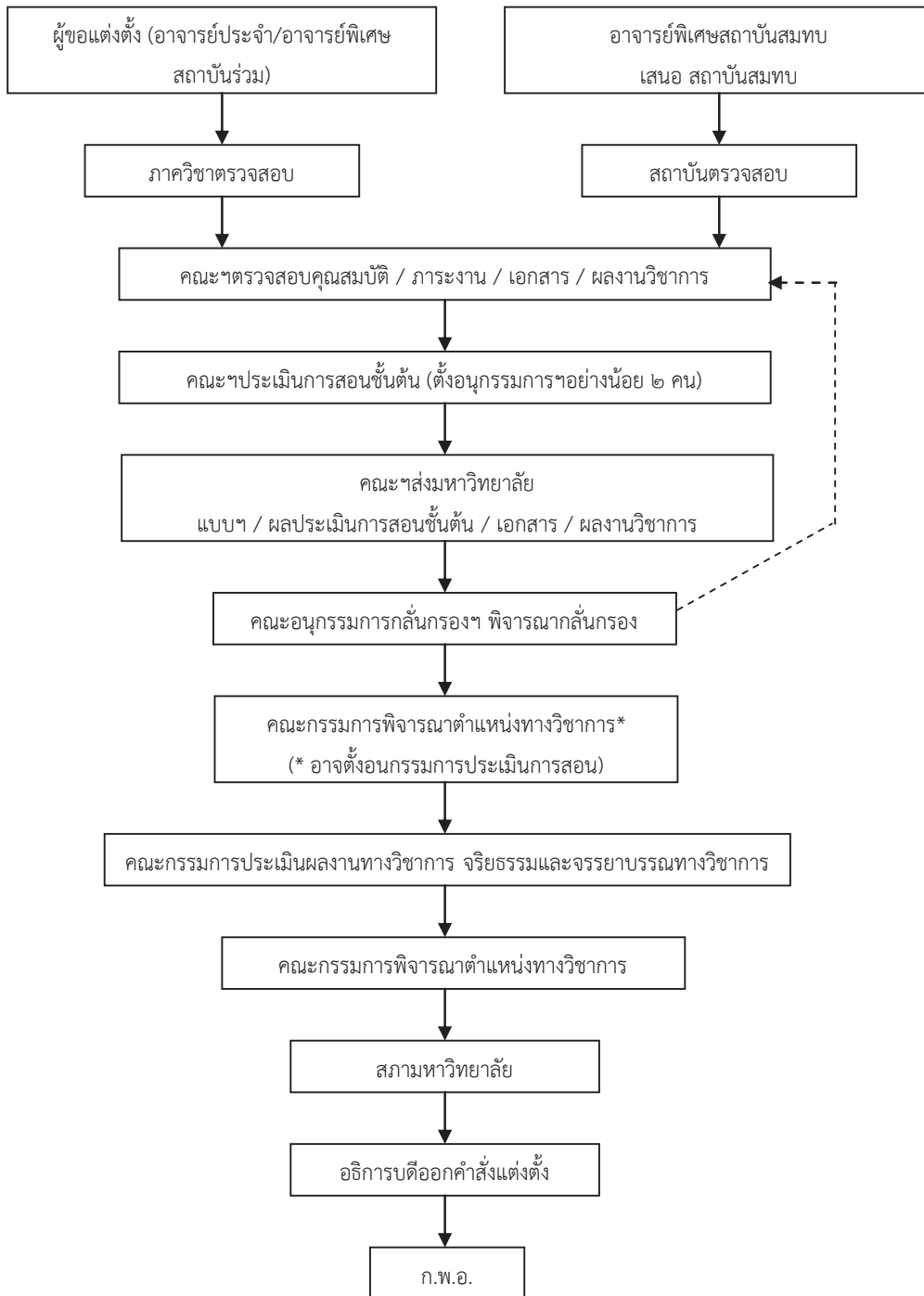
คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยมหิดล ได้นำเสนอองค์ประกอบของการประเมินผลการสอน ดังแผนภูมิที่ ๒

จากแผนภูมิที่ ๒ คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยมหิดลแต่ละท่านจะต้องมีชั่วโมงสอนไม่น้อยกว่า ๑๘๐ ชั่วโมงต่อปี การประเมินการสอนและการประเมินเอกสาร ต้องมีผลการประเมินตามที่ ก .พ.อ. กำหนด ดังนี้

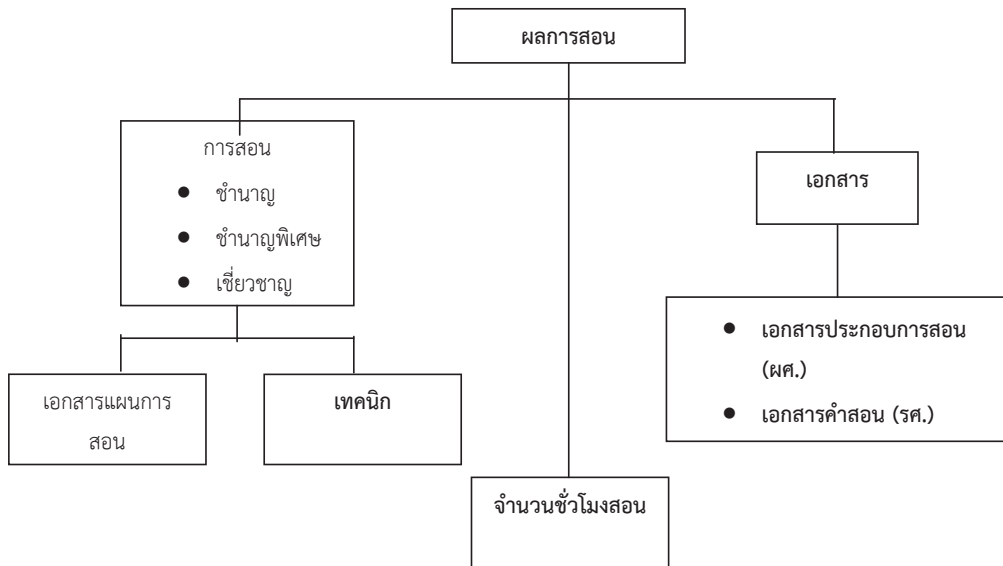
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ผศ.) จะต้องได้ผลการประเมินการสอนไม่ต่ำกว่าระดับ “**ชำนาญ**” และผลการประเมินเอกสารประกอบการสอนจะต้องมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าระดับ “**ดี**” ส่วนของมหาวิทยาลัยมหิดลได้เพิ่มการประเมิน “**แผนการสอน**” เข้าไปอีก และผลการประเมินต้องไม่ต่ำกว่าระดับ “**ดี**”

ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ (รศ.) จะต้องได้ผลการประเมินการสอนไม่ต่ำกว่าระดับ “**ชำนาญพิเศษ**” และผลการประเมินเอกสารคำสอนจะต้องมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าระดับ “**ดี**” ส่วนของมหาวิทยาลัยมหิดลได้เพิ่มการประเมิน “**แผนการสอน**” เข้าไปอีก และผลการประเมินต้องไม่ต่ำกว่าระดับ “**ดี**”

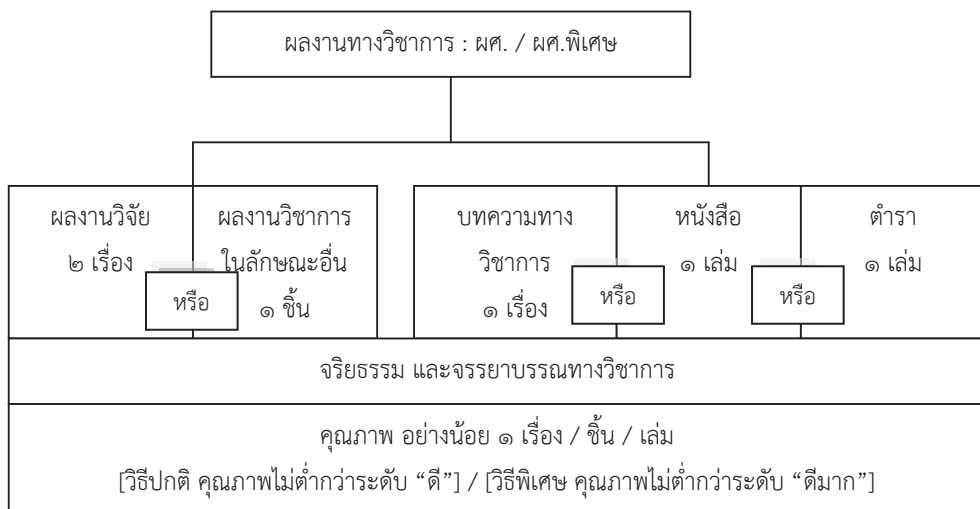
ตำแหน่ง ศาสตราจารย์ (ศ.) จะต้องได้ผลการประเมินการสอนไม่ต่ำกว่าระดับ “**เชี่ยวชาญ**” ส่วนของมหาวิทยาลัยมหิดลได้เพิ่มการประเมินการประเมิน “**เอกสารการสอน หรือสื่อการสอน**” จะต้อง มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าระดับ “**ดีมาก**” และการประเมิน “**แผนการสอน**” ซึ่งผลการประเมินต้องไม่ต่ำกว่าระดับ “**ดี**”

แผนภูมิที่ ๑ กระบวนการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

แผนภูมิที่ ๒ กระบวนการประเมินการสอน

แผนภูมิที่ ๓ การประเมินผลงานทางวิชาการตำแหน่ง ผศ. / ผศ.พิเศษ

การประเมินผลงานทางวิชาการ : ผศ. / ผศ.พิเศษ

คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยมหิดล ได้เสนอองค์ประกอบของการประเมินผลงานทางวิชาการของการขอตำแหน่งตำแหน่ง ผศ. / ผศ.พิเศษ ดังแผนภูมิที่ ๓

จากแผนภูมิที่ ๓ ผู้ขอตำแหน่งตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่ง ผศ. / ผศ.พิเศษ จะต้องส่งผลงานทางวิชาการ และได้ผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

๑. ผลงานวิจัยอย่างน้อย ๒ เรื่อง (โดยทั่วไปเป็นบทความวิจัย) และผลการประเมินอย่างน้อย ๑ เรื่อง มีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดี” ซึ่งต้องเป็นเจ้าของงานวิจัยและเป็นผู้ดำเนินการเอง และหากมีส่วนร่วม ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ ก.พ.อ. กรณีของมหาวิทยาลัยมหิดลต้องมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ และต้องเป็นผู้วิจัยหลัก หรือ

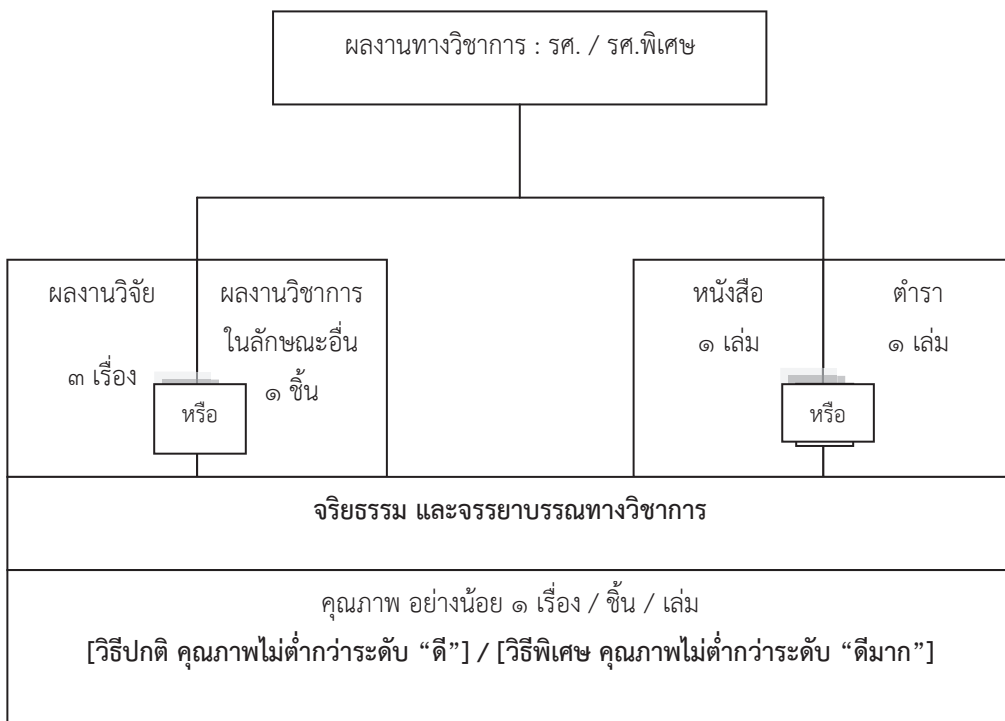
ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นอย่างน้อย ๑ ชิ้น และผลการประเมินมีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดี” และ

๒. หนังสือที่เรียบเรียง หรือตำราที่เรียบเรียง หรืองานแปล อย่างน้อย ๑ เรื่อง (๑ เล่ม) หรือ บทความทางวิชาการอย่างน้อย ๑ เรื่องในสาขาวิชาที่ขอแต่งตั้ง และผลการประเมินมีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดี”

การประเมินผลงานทางวิชาการ : รศ. / รศ.พิเศษ

คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยมหิดล ได้เสนอองค์ประกอบของการประเมินผลงานทางวิชาการของการขอตำแหน่ง รศ. / รศ.พิเศษ ดังแผนภูมิที่ ๔

จากแผนภูมิที่ ๔ ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่ง รศ. / รศ.พิเศษ จะต้องส่งผลงานทางวิชาการ และได้ผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

แผนภูมิที่ ๔ การประเมินผลงานทางวิชาการตำแหน่ง รศ. / รศ.พิเศษ

๑. ผลงานวิจัยอย่างน้อย ๓ เรื่อง (โดยทั่วไปเป็นบทความวิจัย) และผลการประเมินอย่างน้อย ๑ เรื่อง มีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดี” ซึ่งต้องเป็นเจ้าของงานวิจัยและเป็นผู้ดำเนินการเอง และหากมีส่วนร่วม ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ ก.พ.อ. กรณีของมหาวิทยาลัยมหิดลต้องมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ และต้องเป็นผู้วิจัยหลัก หรือ

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นอย่างน้อย ๑ ชิ้น และผลการประเมินมีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดี” และ

๒. หนังสือที่เรียบเรียง หรือตำราที่เรียบเรียง อย่างน้อย ๑ เรื่อง (๑ เล่ม) และผลการประเมินมีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดี”

การประเมินผลงานทางวิชาการ : ศ. / ศ.พิเศษ

คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยมหิดล ได้เสนอองค์ประกอบของการประเมินผลงานทางวิชาการของการขอตำแหน่ง ศ. / ศ.พิเศษ ดังแผนภูมิที่ ๕

จากแผนภูมิที่ ๕ ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่ง ศ. / ศ.พิเศษ จะต้องส่งผลงานทางวิชาการ และได้ผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

วิธีที่ ๑ เป็นการขอตำแหน่ง ศ. / ศ.พิเศษ ตามปกติ โดย

๑. ผลงานวิจัยอย่างน้อย ๕ เรื่อง (โดยทั่วไปเป็นบทความวิจัย) และอย่างน้อย ๒ เรื่องต้องเผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับมาตรฐาน และผลการประเมินอย่างน้อย ๑ เรื่อง มีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดีมาก” ซึ่งต้องเป็นเจ้าของงานวิจัยและเป็นผู้ดำเนินการเอง และหากมีส่วนร่วม ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ ก.พ.อ. กรณีของมหาวิทยาลัยมหิดลต้องมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ และต้องเป็นผู้วิจัยหลัก หรือ

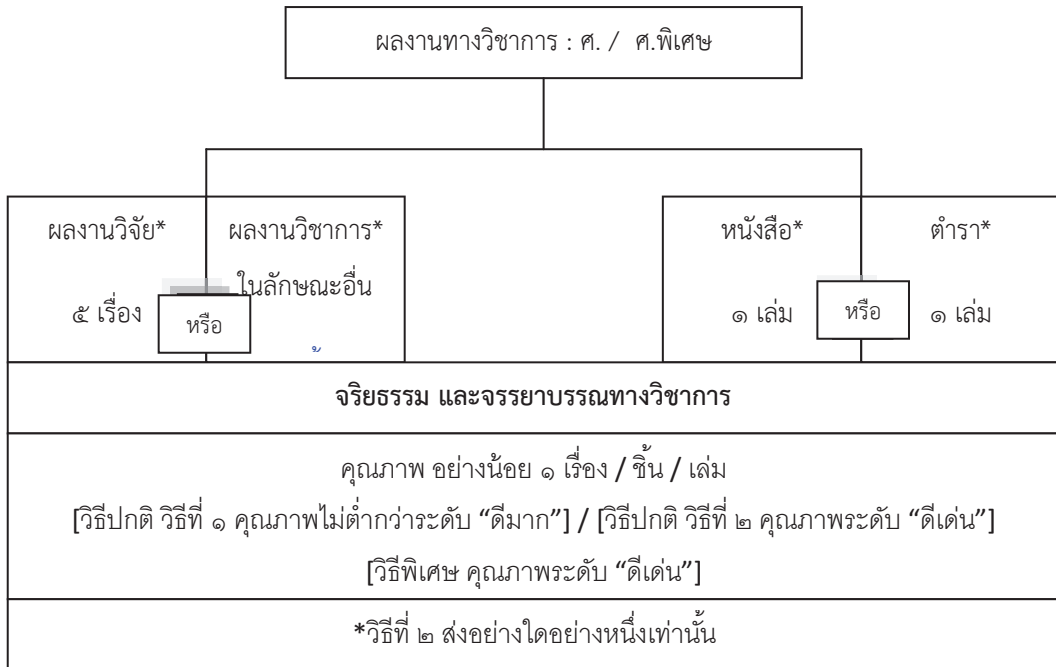
ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นอย่างน้อย ๑ ชิ้น และผลการประเมินมีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดีมาก” และ

๒. หนังสือที่เรียบเรียง หรือตำราที่เรียบเรียง อย่างน้อย ๑ เล่ม หรือเทียบได้เท่ากับ ๘๐ หน้า และผลการประเมินมีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดีมาก”

วิธีที่ ๒ เป็นการขอตำแหน่ง ศ. / ศ.พิเศษ ตามปกติ โดยผู้ขอตำแหน่งส่งผลงานทางวิชาการเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น และผลงานที่ส่งจะต้องผ่านการประเมินที่มีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดีเด่น” ซึ่งมีสาระสำคัญ โดยสรุป ดังนี้

๑. ผลงานวิจัยอย่างน้อย ๕ เรื่อง (โดยทั่วไปเป็นบทความวิจัย) และอย่างน้อย ๒ เรื่องต้องเผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับมาตรฐาน และผลการประเมินอย่างน้อย ๑ เรื่อง มีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดีเด่น” ซึ่งต้องเป็นเจ้าของงานวิจัยและเป็นผู้ ดำเนินการเอง และหากมีส่วนร่วม ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ ก.พ.อ. กรณีของมหาวิทยาลัยมหิดลต้องมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ และต้องเป็นผู้วิจัยหลัก หรือ

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นอย่างน้อย ๑ ชิ้น และผลการประเมินมีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดีเด่น” หรือ

แผนภูมิที่ ๕ การประเมินผลงานทางวิชาการตำแหน่ง ศ. / ศ.พิเศษ

๒. หนังสือที่เรียบเรียง หรือตำราที่เรียบเรียง อย่างน้อย ๑ เล่ม หรือเทียบได้เท่ากับ ๘๐ หน้า และผลการประเมินมีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดีเด่น”

โดยสรุป การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล ถือปฏิบัติตามประกาศ ก.พ.อ. เช่นเดียวกับคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยอื่นๆ แต่การแปลงแนวปฏิบัติให้เกิดความชัดเจน ส่งผลให้คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ มีความก้าวหน้าในตำแหน่งทางวิชาการอย่างรวดเร็ว และเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในส่วนของผลงานทางวิชาการที่เป็นงานวิจัยนั้น คณาจารย์ส่วนใหญ่จะใช้บทความวิจัยประกอบการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการเป็นหลัก และจากที่กล่าวมาแล้ว สรุปผลการผ่านการประเมินได้ ดังตารางที่ ๑

จากที่ได้กล่าวถึงข้างต้น ผู้เขียนเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคของการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีของเรา น่าจะเกิดจากความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของการส่งผลงานทางวิชาการประกอบการขอกำหนดตำแหน่ง ซึ่งสังเกตได้จากปรากฏการณ์ และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ปรากฏการณ์ของปัญหาการขอตำแหน่งทางวิชาการ

สภาพการขอตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีเทียบกับมหาวิทยาลัยในระบบเก่า พิจารณาได้จากตารางที่ ๒

ตารางที่ ๑ สรุปเกณฑ์การผ่านผลการประเมินเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยมหิดล

ประเภทของการประเมิน / เอกสาร / ผลงานทางวิชาการ	ตำแหน่งทางวิชาการ และเกณฑ์ที่ผ่านการประเมิน			
	ผศ.	รศ.	ศ. (วิธีที่ ๑)	ศ. (วิธีที่ ๒)
ผลการสอน	ชำนาญ	ชำนาญพิเศษ	เชี่ยวชาญ	เชี่ยวชาญ
เอกสารประกอบการสอน	ดี	-	-	-
เอกสารคำสอน	-	ดี	-	-
ผลงานวิจัย	ดี	ดี	ดีมาก	ดีเด่น
ผลงานวิชาการในลักษณะอื่น	ดี	ดี	ดีมาก	ดีเด่น
บทความทางวิชาการ	ดี	-	-	-
ตำรา หรือ หนังสือ	ดี	ดี	ดีมาก	ดีเด่น

ผู้เขียนเห็นว่า การขอตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยมีปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

๑. การขอตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ ชะลอตัวลงมากนับตั้งแต่การเปลี่ยนระบบเข้าสู่แนวปฏิบัติตามประกาศของ ก.พ.อ.ฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ กล่าวคือ จำนวนอาจารย์ที่ขอตำแหน่งตามระบบใหม่ลดลง ชัดเจน และผู้ที่ผ่านการประเมินตามระบบใหม่ก็มีน้อยมาก (นับถึงวันที่เขียนบทความนี้ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๔) นามิผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผศ. ประมาณ ๒-๓ ท่าน และ รศ. ประมาณ ๒ ท่าน) สาเหตุสำคัญที่พบ เมื่อได้สอบถามกับเพื่อนคณาจารย์อย่างไม่เป็นทางการว่าทำไมไม่ส่งผลงานทางวิชาการ คำตอบที่ได้ตรงกันคือ กลัวงานวิจัยไม่ได้มาตรฐาน จึงไม่กล้าส่งผลงานทางวิชาการเพื่อขอตำแหน่ง

๒. ผลงานวิจัยงานวิจัยที่ใช้ขอตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เท่าที่รับรู้และเข้าใจ คือ ต้องเสนอเป็นงานวิจัยฉบับ สมบูรณ์ หรือเสนอตามรูปแบบที่ ๑ ตามคำอธิบายในเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. (ผู้เขียนเข้าใจอย่างนี้จริงๆ และเคยได้รับเชิญไปบรรยาย เรื่องการเสนอผลงานทางวิชาการ ก็ได้นำเสนออย่างนี้จริงๆ ซึ่งถือว่าเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนมาหลายปี) แต่เมื่อได้แลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการจาก ศาสตราจารย์ ดร. ประมวล ตั้ง

บริบูรณ์รัตน์ ทำให้ผู้เขียนตาสว่าง และย้อนกลับไปอ่านเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. ตลอดจนศึกษาเอกสารอื่นเพิ่มเติม ดังเช่นได้นำเสนอไว้ในตอนต้นของบทความนี้ และได้พบว่า “บทความวิจัย” คือทางเลือกหนึ่งของการเสนองานวิจัยประกอบการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

ตารางที่ ๒ เปรียบเทียบสภาพการเสนอผลงานวิชาการที่เป็นงานวิจัยในการขอตำแหน่ง

ประเด็นเปรียบเทียบ	มรภ. อุบลราชธานี	มหาวิทยาลัยในระบบเก่า		
		มหิดล	มหาสารคาม	อุบลราชธานี
๑. กฎหมายหลักที่ใช้	ก.พ.อ.(ฉ.๒)๒๕๕๐	ก.พ.อ.(ฉ.๒) ๒๕๕๐	ก.พ.อ.(ฉ.๒) ๒๕๕๐	ก.พ.อ.(ฉ.๒) ๒๕๕๐
๒. ข้อบังคับรองรับ	มี และปฏิบัติตาม ก.พ.อ.	มี และปฏิบัติตาม ก.พ.อ.	มี และปฏิบัติ ตามก.พ.อ.	มี และปฏิบัติ ตาม ก.พ.อ.
๓. งานวิจัยกำหนดไว้ใน ข้อบังคับหรือไม่?	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
๔. งานวิจัยกำหนดไว้ที่ใด?	ก.พ.อ.(ฉ.๒)๒๕๕๐	ก.พ.อ.(ฉ.๒) ๒๕๕๐	ก.พ.อ.(ฉ.๒) ๒๕๕๐	ก.พ.อ.(ฉ.๒) ๒๕๕๐
๕. ก.พ.อ.(ฉ.๒)๒๕๕๐ เสนอ งานวิจัยได้กี่รูปแบบ?	๒ รูปแบบ คือ ๑) รายงานการวิจัย หรือ ๒) บทความวิจัย	๒ รูปแบบ คือ ๑) รายงานการ วิจัย หรือ ๒) บทความวิจัย	๒ รูปแบบ คือ ๑) รายงาน การวิจัย หรือ ๒) บทความ วิจัย	๒ รูปแบบ คือ ๑) รายงานการ วิจัย หรือ ๒) บทความ วิจัย
๖. มหาวิทยาลัยให้เสนอ งานวิจัยรูปแบบใด?	ให้เสนอเฉพาะ ๑) รายงานการวิจัย (รองอธิการบดี- วิชาการ ได้แจ้งในที่ ประชุม กบ. เมื่อ ๑๐ ส.ค.๕๔)	ให้เสนอ ๑) รายงานการ วิจัย หรือ ๒) บทความวิจัย	ให้เสนอ ๑) รายงาน การวิจัย หรือ ๒) บทความ วิจัย	ให้เสนอ ๑) รายงานการ วิจัย หรือ ๒) บทความ วิจัย
๗. เหตุผลที่ให้เสนอรูปแบบ งานวิจัยตามข้อ ๖	มติของ คณะกรรมการ พิจารณาตำแหน่ง ทางวิชาการ	สิทธิของ คณาจารย์ตาม ประกาศ ก.พ.อ.	สิทธิของ คณาจารย์ ตามประกาศ ก.พ.อ.	สิทธิของ คณาจารย์ตาม ประกาศ ก.พ.อ.
๘. คณาจารย์ส่วนใหญ่เสนอ งานวิจัยรูปแบบใด?	๑) รายงานการ วิจัย	๒) บทความวิจัย	๒) บทความ วิจัย	๒) บทความ วิจัย

ตารางที่ ๒ (ต่อ)

ประเด็นเปรียบเทียบ	มรภ. อุบลราชธานี	มหาวิทยาลัยในระบบเก่า		
		มหิดล	มหาสารคาม	อุบลราชธานี
๙. จำนวนรายงานการวิจัยที่ส่ง?	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง
๑๐. จำนวนบทความวิจัยที่ส่ง				
ผศ.	ส่งไม่ได้	ส่ง ๒ บทความ ("ดี ๑")	>= ๑ บทความ	>= ๑ บทความ
รศ.	ส่งไม่ได้	ส่ง ๓ บทความ ("ดี ๑")	>= ๑ บทความ	>= ๑ บทความ
ศ.	ส่งไม่ได้	ส่ง ๕ บทความ ("ดีมาก๑")	>= ๑ บทความ	>= ๑ บทความ
๑๑. ระยะเวลาานานที่สุดที่ทราบผล	ประมาณ ๕ ปี	ไม่ได้ถาม	ไม่เกิน ๑๘ เดือน	เกือบ ๑ ปี

ศาสตราจารย์ ดร.ประมวล ตั้งบริบูรณ์รัตน์ กล่าวว่า "...ปัญหาการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลอยู่ที่การเขียนตำรา หรือหนังสือ ส่วนงานวิจัยนั้นเป็นหน้าที่ของอาจารย์ทุกคนต้องทำ และต้องเขียนเป็นบทความวิจัย แล้วนำไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติอยู่แล้ว งานวิจัยที่มีคุณภาพ ๑ เรื่อง สามารถเขียนบทความวิจัยได้ ๓-๕ เรื่อง หรือแม้แต่งานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ก็สามารถขอเป็นผลงานของอาจารย์ได้..."

อาจกล่าวได้ว่า ปัญหาที่ถือว่าเป็นก้างหินใหญ่ของคณาจารย์ในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ คือ การทำวิจัยที่ยังมีคุณภาพไม่ถึง หรือการขอกำหนดตำแหน่งโดยเสนองานวิจัยที่เป็นผลงานฉบับสมบูรณ์

ข้อเสนอแนะสำหรับคณาจารย์ในการใช้งานวิจัยขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

ผู้เขียนขอเสนอการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการเสนองานวิจัยประกอบการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการระหว่าง การเสนอรูปแบบเป็น (๑) รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Research Paper) กับ (๒) บทความวิจัย (Research Article) ดังตารางที่ ๓

อนึ่ง การทำงานวิจัยนั้น นักวิจัยจะต้องคำนึงถึงระเบียบวิธีวิจัย และศาสตร์ของวิทยาการในแต่ละสาขาวิชา อีกทั้งจะต้องพิจารณาถึงความครอบคลุมในเนื้อหาวิชา ความลุ่มลึกในทางวิชาการ ขอบเขตทางพื้นที่ หรือประชากร และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากงานวิจัย โดยเฉพาะกรณีการวิจัยทางด้าน

สังคมศาสตร์ หรือกล่าวโดยสรุป จะต้องเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพ และต้องตอบโจทย์ให้ได้ว่า “งานวิจัยที่ค้นพบ ได้ให้สิ่งใหม่สำหรับแวดวงวิชาการในสาขา วิชาอื่นๆ อย่างไร (Originality) หรือสร้างคุณค่า (Value) อะไรบ้างในทางวิชาการและสังคม” และผู้เขียนขอเชิญชวนให้คณาจารย์เสนอ “บทความวิจัย” ที่ได้มาตรฐานและลงตีพิมพ์ในฐานข้อมูลของวารสารระดับนานาชาติ เช่น SCOPUS, ISI และจากข้อมูลจากผู้เขียนมีอยู่พบว่า คณาจารย์ที่ ขอรับการสนับสนุนการเขียนบทความทางวิชาการที่ลงตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติดังกล่าว ก็พบเห็นมากในคณะวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ซึ่งน่าจะเริ่มต้นและสานต่อแนวคิดนี้ได้อย่างเป็นทางการ

ข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัยในการพัฒนาระบบการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

ผู้เขียนในฐานะที่เป็นสมาชิกหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ขอเสนอว่า ควรปรับปรุงระบบการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ โดยการปรับแก้ข้อบังคับ หรือออกประกาศเพื่อกำหนดแนวปฏิบัติ งบประมาณ โดยเฉพาะในส่วนของ “งานวิจัย” อาจศึกษาจากแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยมหิดล หรือมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ รองศาสตราจารย์ ดร. ประวิต เอราวรรณ์ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มมส. ที่เพิ่งส่งขอตำแหน่ง “ศาสตราจารย์” โดยใช้บทความวิจัย ๓ บทความเมื่อเดือนที่ผ่านมา) หรือมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ คุณเกษร จรรย์พรหมสิริ รักษาการผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งกองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี) แล้วนำมาเป็น “Benchmark” ในการพัฒนาความก้าวหน้าในทางวิชาการและวิชาชีพของคณาจารย์ ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์การประเมินของ ก.พ.ร., สมศ. และ สกอ. อีกด้วย

ตารางที่ ๓ วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของการส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์กับบทความวิจัย

เกณฑ์ วิเคราะห์	รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์			บทความวิจัย		
	ลักษณะ	ข้อดี	ข้อเสีย	ลักษณะ	ข้อดี	ข้อเสีย
๑. ลักษณะ ของรูปแบบ	ตามเกณฑ์ ก.พ.อ.	ให้สิทธิผู้ขอ กำหนด ตำแหน่ง	-	ตาม เกณฑ์ ก.พ.อ.	ให้สิทธิผู้ขอ กำหนด ตำแหน่ง	-
๒. ความยาว ของเนื้อหา	๕๐ ถึง หลายร้อย หน้า	ให้ รายละเอียด	ยิ่งหนามาก ยิ่งผิดมาก	๘ - ๑๕ หน้า	กระชับและ ตรงจาง	-
๓. งานวิจัย ๑ เรื่อง	รายงาน วิจัย ๑ เล่ม	ให้ รายละเอียด ได้ครบถ้วน	ได้ผลงานวิจัย จำกัดเพียง ๑ เรื่อง	เขียน บทความ วิจัยได้ ๓-๕ เรื่อง	ได้บทความ วิจัยที่มี คุณภาพ จำนวนหลาย บทความ	-

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

เกณฑ์ วิเคราะห์	รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์			บทความวิจัย		
	ลักษณะ	ข้อดี	ข้อเสีย	ลักษณะ	ข้อดี	ข้อเสีย
๔. การ เผยแพร่	ตามเกณฑ์ ก.พ.อ.	เข้าเกณฑ์	งานวิจัยที่ผ่าน การเผยแพร่ ผลงานวิจัย แล้วไม่ได้ หมายความว่า “ผ่านการ ประเมินของ ผู้ทรง ทรงคุณวุฒิ (Readers)”	ตาม เกณฑ์ ก.พ.อ.	Peer Review ให้ ข้อเสนอแนะ ในการแก้ไข ก่อนตีพิมพ์ ซึ่ง เป็น หลักประกันว่า ได้ผ่านการ พิจารณาของผู้ ทรงคุณวุฒิใน สาขาวิชานั้นๆ โดยเฉพาะ บทความที่ ตีพิมพ์ใน ฐานข้อมูลของ SCOPUS หรือ ISI ฯลฯ	อาจจ่าย ค่าธรรมเนียม ในการตีพิมพ์
๕. การ ประเมินของ - ผู้ทรงคุณวุฒิ (Readers)	ประเมิน ทั้งหมด	-	เป็นภาระการ อ่านสูงมาก เขียนมากผิด มาก และ โอกาสที่จะตก มีสูงมาก ผู้ทรงคุณวุฒิที่ สำเร็จ การศึกษาจาก ต่างสำนักจะ ต่างความเห็น	ประเมิน ทุก บทความ ที่ นำเสนอ	ไม่เป็นภาระใน การตรวจมาก นัก และ ผลงานมี มาตรฐาน รองรับจาก วารสารที่ลง ตีพิมพ์ โอกาส จะผ่านจึงมีสูง มาก	-

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

เกณฑ์ วิเคราะห์	รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์			บทความวิจัย		
	ลักษณะ	ข้อดี	ข้อเสีย	ลักษณะ	ข้อดี	ข้อเสีย
๖. เกณฑ์การ ประเมิน	ตามเกณฑ์ ก.พ.อ.	ตามเกณฑ์ ก.พ.อ.	-	ตาม เกณฑ์ ก.พ.อ.	ตามเกณฑ์ ก.พ.อ.	-
๗. โอกาสผ่าน ตามเกณฑ์	ตามเกณฑ์ ก.พ.อ.	-	ต่ำมาก	ตาม เกณฑ์ ก.พ.อ.	สูงมาก	-

จากการนำเสนอบทความนี้ต่อที่ประชุม “คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย [กบ.]” เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ ทำให้ทราบว่า “ทำไมกรณีการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของ คณาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กรณีการเสนอ “บทความวิจัย” จึงไม่สามารถเสนอได้”

คำตอบที่ได้จากการตั้งข้อสังเกตของท่านรองอธิการบดี (รองอธิการบดีวิชาการฯ) ในฐานะ ตำแหน่งเลขานุการของคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยของเรา ท่านชี้แจงว่า “กรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการท่านหนึ่งให้ความเห็นว่า กรณีการส่งผลงานทาง วิชาการที่เป็นผลงานวิจัยของคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ขอให้ส่งเป็น ‘รายงานการ วิจัย [งานวิจัยฉบับสมบูรณ์เท่านั้น]’ ในระยะนี้ไม่ควรส่งบทความวิจัย ” ซึ่งไม่มีกรรมการท่านใดแสดง ความคิดเห็นเป็นอย่างอื่น จึงทำให้การส่งงานวิจัยถือปฏิบัติต่อเนื่องกันมาในลักษณะดังกล่าว

ผู้เขียนได้ศึกษา “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และ วิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๕๒” ซึ่งเป็นข้อบังคับที่ใช้กับพวกเราในขณะนี้ “ไม่มีข้อใดห้ามไม่ให้ส่งบทความ วิจัย” ข้อบังคับได้กำหนดให้ดำเนินการตาม “ประกาศ ก.พ.อ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐” เช่นเดียวกับ กรณีของข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี แต่ ความแตกต่างอยู่ที่การปฏิบัติ

ในฐานะที่ผู้เขียนเป็นทีมบริหารของมหาวิทยาลัยและเป็นสมาชิกคนหนึ่งขององค์การ การ นำเสนอบทความนี้ ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างความแตกแยกให้เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัย แต่มีเจตนา อย่างแรงกล้าที่อยากเห็นคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ได้มีความก้าวหน้าในทาง วิชาการและวิชาชีพ และมีความเชื่อด้วยความบริสุทธิ์ใจว่า “ถ้าเพิ่มทางเลือกให้คณาจารย์ได้เลือก ส่งผลงานวิจัยเป็น ‘บทความวิจัย’ ได้อีกทางเลือกหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย หรือ ประกาศ ก.พ.อ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ส่วนการเลือกควรให้สิทธิแก่คณาจารย์เป็นผู้เลือก เพราะ กฎหมายกำหนดให้ ไม่มีเหตุผลใดที่มหาวิทยาลัย หรือผู้ใดจะไปจำกัดสิทธิอันชอบธรรมนี้ได้ แม้จะ

เป็นความตั้งใจจริงและความหวังดีต่อเพื่อนคณาจารย์ แต่อาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้มหาวิทยาลัยของเรากระทำการขัดกับ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองและวิธีการพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙(๑) ที่บัญญัติว่า “(๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่งหรือการกระทำอื่นใดเนื่องจากการกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ” ซึ่งผู้เขียนเชื่อว่า ไม่มีผู้ใดอยากให้เกิดปัญหานี้ขึ้นอย่างแน่นอน

ส่วนผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยนั้น ขอให้เป็นอำนาจและสิทธิโดยตรงที่ผู้ทรงคุณวุฒิ (Readers) ตามบัญชีรายชื่อของ ก.พ.อ. จะเป็นผู้ประเมินว่า คุณภาพอยู่ในระดับ “ไม่ผ่าน หรือพอใช้” หรือ “ดี” หรือ “ดีมาก” หรือ “ดีเด่น” และผู้เขียน ยังเชื่อด้วยความบริสุทธิ์ใจอีกว่า คณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีของเรา น่าจะมีโอกาสมากกว่าที่เป็นอยู่ ดังเช่นที่ได้วิเคราะห์มาแล้วในตอนต้นของบทความนี้

ขณะเดียวกัน ผู้เขียนใคร่ขอความเมตตาจาก “คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี” ได้เข้าใจในเจตนารมณ์ในการเขียนบทความนี้ และได้ให้โอกาสคณาจารย์ของเราได้มีทางเลือกเพิ่มขึ้น และผู้เขียนเองเคยเป็นลูกศิษย์ของท่านอาจารย์ ๒ ท่านที่เป็นคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ สมัยที่เรียนปริญญาโทและปริญญาเอกที่นิด้า ผมซาบซึ้งในความเป็น “คุณครู” ของท่านตลอดมา ผู้เขียนทราบดีว่า คณะกรรมการทุกท่านมีเจตนาดีและทำคุณประโยชน์ให้กับพวกเราชาวมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีมาโดยตลอด ส่วน “สภาวิชาการ” และ “สภามหาวิทยาลัย” ที่ถือเป็นองค์กรสูงสุดของมหาวิทยาลัย ที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิและมีประสบการณ์ในทางวิชาการสูง ผู้เขียนเชื่อมั่นว่า ทุกท่านมีความพร้อมที่จะใช้ศักยภาพที่มีอยู่ ช่วยหาแนวทางพัฒนาคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ให้มีความก้าวหน้าและเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำความเข้าใจกับประชาคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีอย่างเป็นระบบ และส่งเสริมให้คณาจารย์ได้มีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของมหาวิทยาลัย ส่วนกรณีตัวอย่างของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ได้ปฏิบัติตามประกาศ ก.พ.อ. โดยเฉพาะกรณีของ ผศ.ดร.ภาสกร นันทพานิช อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มาช่วยราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีในขณะนี้ ขอกำหนดตำแหน่ง “ผู้ช่วยศาสตราจารย์” โดยใช้ “บทความวิจัย จำนวน ๕ บทความ” และขณะนี้ได้รับแต่งตั้งแล้ว

อนึ่ง กรณีดังกล่าวมีการหยิบยกขึ้นมาแสดงความคิดเห็นในการประชุมสภามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการเห็นว่า เป็นเรื่องการบริหารภายในของ

มหาวิทยาลัย เมื่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องเปิดโอกาสให้ คณาจารย์ย่อมมีสิทธิที่จะเลือกเองว่า จะส่งเป็น “รายงานการวิจัย” หรือ “บทความวิจัย” ก็ได้ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า เป็นฟ้าใหม่และเป็นโอกาสที่จะทำให้ คณาจารย์ได้มีทางเลือกที่ชัดเจนในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

โดยสรุป การนำเสนอบทความนี้ ผู้เขียนต้องการแลกเปลี่ยนมุมมองและแง่คิดกับคณาจารย์ ผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ และท่านที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยกันระดมพลังทางปัญญาในการหาแนวทางร่วมกัน ปรับปรุงและพัฒนาการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ให้มากขึ้น และดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ โดยมีความเชื่อว่า ถ้าเราปรับระบบตามที่เสนอไว้ จะเป็นคานงัดที่สำคัญในการขับเคลื่อนการเข้าสู่ ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ได้อย่างเป็นรูปธรรม แต่ไม่ว่าจะเป็นการส่งผลงานทางวิชาการเป็น “รายงานการวิจัย” หรือ “บทความวิจัย” คณาจารย์จะต้องทำงานวิจัยที่มีคุณภาพ และเผยแพร่ใน วารสารที่มีมาตรฐานสูง หรือเป็นวารสารที่มีค่า “Impact Factor” สูง ย่อมมีโอกาสที่จะได้รับการยอมรับ จากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล. (๒๕๕๐). เอกสารประกอบการ
บรรยาย การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ พ.ศ. ๒๕๕๐, ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐, ณ ห้อง K ๑๐๒
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เกษร จรรย์พรหมสิริ. (๒๕๕๔). การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
(สัมภาษณ์). ตำแหน่งบุคลากรชำนาญการพิเศษ และรักษาการผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งกอง
การเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๔.
- คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ. (๒๕๕๐). การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ สภา
มหาวิทยาลัยมหิดล. เอกสารประกอบการประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องมหาวิทยาลัยมหิดล.
๒๓ เมษายน ๒๕๕๓, ณ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- “ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๒๔
ตอนพิเศษ ๓๙ ง. หน้า ๘-๑๗. ๒ เมษายน ๒๕๕๐.
- ประมวล ตั้งบริบูรณ์รัตน์. (๒๕๕๔). การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการโดยใช้บทความวิจัย (สัมภาษณ์).
ตำแหน่งเมธีวิจัยอาวุโสของ สกว. และศาสตราจารย์ ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔.
- ประวิต เอราวรรณ์. (๒๕๕๔). การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
(สัมภาษณ์). ตำแหน่งรองศาสตราจารย์และคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔.

“พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองและวิธีการพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๖
ตอนที่ ๙๔ ก. หน้า ๑-๓๗. ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๒.

ราชภัฏอุบลราชธานี, มหาวิทยาลัย. (๒๕๕๒). ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ว่าด้วย หลักเกณฑ์
และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ
ศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๕๒. ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๒.

สภามหาวิทยาลัยมหิดล. (๒๕๕๐). ข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วย ตำแหน่งทางวิชาการ
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐. ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๐.